

ning af et Forsatningspørgsmaal. Det er, som ogsaa bemærket af min ærede Medforespørger, gjort gjældende, at i Grundloven havde denne Paragraf efter adskillige ærede Taleres Opfattelse ikke anden Betydning, end at det skulde være en Fremtidsparagraf, endog i den Grad, at den ikke nu for Tiden skulde være en Virksomhed, men derom staar der ikke et Ord i selve Grundloven. Der staar ganske simpelt: "Folketirkens Forsatning ordnes ved Lov" i Epitafsen for alle de andre Paragrafer i Grundloven om Kirkeforholdene, og det har altsaa sin fulde og gyldige Betydning, hvad enten vi faae dette Løfte om en Repræsentation opfyldt eller ikke, og selv naar dette Løfte er opfyldt, taber Paragrafen derved ingenlunde sin Betydning. Vi have virkelig ikke et Stykke Gnevoldsmagt nu for Tiden paa de kirkelige Anliggendes Omraade, fordi vi engang have haft det. Den Kongemaagt over Kirkens Anliggender, som er overgaaet fra den forrige Tilstand til den nuværende, er selvfølgerlig begrændset ved Grundloven og ved de senere Stykker af den kirkelige Forsatning, som ere blevne ordnede ved forskellige Love. Naar den ærede sidste Taler opfordrede os til, at vi skulde komme med Forslag til en Kirkeforsatning, ja saa var der for et Par Aar siden stillet et saadant Forslag til en Del af Kirkeforsatningen. Det var Forslaget om borgerligt Egteskab. Derved vilde et vigtigt Stykke af Kirkesamfundets Forhold til Statsmagten, saa Hver fik Sit, være blevet ordnet, og det et Forhold, som upaatvivlelig maa ordnes, før det lykkes at faae en Kirkerepræsentation istand. Det ærede Medlem for Viborg (Klein) veed jeg, at jeg har i den Henseende paa min Side, thi han udtalte det i Kirkekommissionen, da han var Ordfører for dens Kirkeraadsforslag. Men dette Forslag blev afvist af den ærede Minister; han vilde ikke engang forhandle med Udvalget derom, fordi han ikke havde et kirkeligt Organ. Han vilde altsaa, før der kunde ordnes noget som helst Stykke af Forsatningen, før det, som Kirken med Rette har, og som tilhører Staten, maatte udleveres, først have et kirkeligt Organ. Men dette er ligesom selve det Bisperraad, han har villet indføre, i fuldstændig Modsatning til begge de Kirkekommissioner, vi have haft. Begge Kirkekommissioner sog samtlige Ministre have været enige om at ordne Stykker af Kirkens Forsatning, uden at der har været et kirkeligt Organ; og dog siger den nuværende Minister, der skal Intet kunne ordnes, før vi faae et kirkeligt Organ. Da den ærede Minister ikke har Haab om, at det kan sættes igjennem her, vil han gjøre det paa egen

Haand og gaa uden om os. Vi have ikke saaet oplyst, hvorfor han har forandret Anskuelse fra for to Aar siden; da sagde han, at det var hans Overbevisning, at dette Thing var uvilligt til at gaa ind paa det; men saa snart han mærkede, at Stemningen forandrede sig, skulde han komme med det; men nu kommer han med det, som det synes, netop fordi han mener, at Stemningen ikke er anderledes end for to Aar siden. Hvad der har bevirket dette Omslag, have vi ikke saaet oplyst. Den ærede Minister sagde vel, at der var et dødt Punkt, vi maatte komme ud over; men hvem har skabt dette døde Punkt uden den ærede Minister selv? Vi have forelagt et Lovforslag om Egteskab for Frastille, et andet om borgerligt Egteskab og et tredje om smaa Ændringer ved Konfirmationen. Hvis de vare gaaede igjennem, havde de maaste forhindret de Udtrædelser af Folketirken, som have fundet Sted, og som vi ialtfald finde beklagelige. Maaste den ærede Minister finder dem ønskelige; vi have jo hørt fra høifirkelig Side, at det var ønskeligt, at alle disse Valgmenigheder kunde komme ud af Folketirken. Uagtet vi altsaa have gjort Forslag til saadanne smaa Ændringer i det Bestaaende, som mulig kunde have holdt Folketirken sammen, har man ikke villet forhandle med os derom. Saa maa der naturlig komme et dødt Punkt. Paa den Maade kan der meget let komme døde Punkter, naar Regjeringen end ikke vil forhandle med Rigsdagen om de Forslag, den fremkommer med for at lempe paa Forholdene, selv om disse Forslag ere nok saa maadeholdne. Skulde det føre til, at man, fordi man ikke vil forhandle med Rigsdagen, kunde mene sig berettiget til at gaa uden om den og at ordne ved kongelig Resolution, hvad der hører under den, ville vi gaa Tider imøde, der liane Gnevoldsmagtens; der vil da komme en Tid, da det hedder som i tidligere Dage: "Ville I ikke, saa skulle I," og vi hørte jo allerede igaar en Udtalelse, der gik i samme Retning, idet den ærede Minister sagde: Saaer jeg ikke Bengene, saa kan jeg tage dem alligevel. Hvorfra den ærede Minister vil tage dem, fik vi ingen Oplysning om; men vi have jo desværre Erfaring for, at Benge kunne tages, selv om vi ikke bevilge dem. Det er iøvrigt ogsaa ganske betegnende for dette Bisperraad, at de, der først have bragt det frem, nemlig Mindretallet i Kirkekommissionen af 1854 — thi jeg kan ikke indbrømme det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Gouds), at det gjør nogen væsentlig Forskiel, enten der staar, at de skulle høres, eller at der